

N:o 3

1965

16. vuosikerta

10. 12. 1965

S U O

Julkaisija: SUOSEURA

Toimituskunta:

Viljo Puustjärvi (puh.joht.), Ilpo Mikola, Allan Antola,
Pekka Isoviita, Kustaa Seppälä (päätoimittaja)

Toimitus:

Helsinki
Unionink. 40 B

Tilaushinta 5:00

Kirjoituksia lainattaessa pyydetään mainitsemaan lehden nimi

KALEVI LEHTINEN

TURVE LASINALAISessa KUKKA- JA VIHANNESVILJELYSSÄ

Turvetta on lasinalaisilla kukka- ja vihannesviljelyksillä käytetty jo kauan maanparannusaineena, mutta yksinomaisena kasvualustana vasta vuodesta 1960 lähtien, jolloin tohtori Viljo Puustjärven turvekoikeita varsinaisesti alettiin soveltaa käytäntöön.

Turveviljelykokeiden osoittautuessa nopeasti tuloksia antaviksi ja välittömästi käytäntöä palveleviksi ovat viljelijät olleet innostuneesti mukana koetoiminnassa. Suurin osa kokeista onkin suoritettu yksityisten kauppapuutarhoissa.

Suhteellisen lyhyestä koetoiminnasta huolimatta on sen avulla saavutettu erittäin hyviä tuloksia, jotka ovat vaikuttaneet ratkaisevasti koko lasinalaisen tuotantomme kehittämiseen. On muodostunut erityinen turveviljelytekniikka, joka on huomattavasti kohottanut satotuloksia ja toisaalta myös alentanut kustannuksia, lähinnä työvoiman tarpeen osalta.

Ennen kasvuturpeen tuloa markkinoille jouduttiin kasvualustaksi käytettävän mulan valmistus aloittamaan jo edellisen vuoden kevätkesällä. Normaalisti se valmistettiin 2—3 vuotisesta apilanurmesta kompostoimalla. Nurmi kynnettiin, äestettiin ja siihen lisättiin lannoitteet, karjanlanta sekä maanparannusaineet, tavallisesti turvepehku. Multa patteroitiin ja otettiin käyttöön seuraavan vuoden viljelyksille.

On selvää, että tämä menettely vaati runsaasti työtä ja kustannuksia. Usein multa oli kasvihuoneeseen tuotaessa vahvassa

jäässä, ja ellei sitä höyrytetty, mikä oli harvinaista, kasvoi siinä runsaasti rikkaruochoja. Siinä saattoi olla myös kasvitautien aiheuttajia. Koska multa oli lisäksi raskasta käsitellä, on ymmärrettävää että kasvuturve, jossa näitä haittoja ei ole ja jossa lisäksi saadaan paremmat satotulokset, on otettu nopeasti käyttöön maamme kauppapuutarhoissa.

Luonnollisesti turveviljelyssä sattui alkuaikoina myöskin epäonnistumisia. Nämä aiheutuivat suurelta osalta siitä, että koetoimintaa ei oltu vielä riittävästi suoritettu, kun kasvuturvetta jo alettiin yleisesti käyttää. Epäonnistumisien syinä olivat lähinnä riittämätön kastelu tai tyyppilannoitus. Nykyään ovat epäonnistumiset harvinaisempia, sillä viljelijöitä on kaikin tavoin pyritty pitämään kehityksen mukana mm. esitelmien ja julkaisujen avulla. Viljelijät seuraavat myös jo tarkemmin kasvien lannoitusta analyysien mukaan.

Hankaluutena kasvuturpeen käytössä on ollut lähinnä markkinoilla olevien turvelaatujuen suuri vaihtelu. Kokemus on osoittanut, että turpeen maatumisaste vaikuttaa paljon viljelytoimenpiteisiin sekä kastelu- ja lannoitustarpeeseen. Olisi tarpeen, että viljelijä voisi käyttää aina saman tyyppistä turvetta. Vain siten sitä oppii kunnolla käyttämään.

Yleinen suuntaus on pyrkiä käyttämään raempaa, vähemmän maatunutta turvetta. Varsinkin neilikkaviljelyssä on saatu parhaimmat satotulokset aivan turvepehkumai-

sella kasvualustalla. Edellytyksenä kuitenkin on, että se tiivistetään riittävästi ennen istutusta.

Mitä maatumattomampaa turve on, sitä kauemmin sitä voidaan käyttää kasvualustana vaihtamatta, ja tämä tekee turpeen luonnollisesti entistä taloudellisemmaksi. Tästä on etua varsinkin leikkokukka- ja tomaattiviljelyssä, sillä näille kasveille voidaan hyvin käyttää samaa kasvualustaa useitakin vuosia. Ennen istutusta on kuitenkin suoritettava kasvualustan höyrytys tai muu desinfiointi, jonka avulla se saadaan pysymään vapaana kasvitautien aiheuttajista.

Jos turpeen rakenne käy huonoksi lähinnä liiallisen maatumisen vuoksi, saattaa seurauksena olla hapen puutetta juuristolla. Tällöin on kasvualusta vaihdettava uuteen. Kasvihuonekurkulle vaihdetaan turve aina vuosittain, joten sille voi ajatella käytettävän maatumempaakin tavaraa.

Ne viljelijät, joilla on myös avomaaviljelyksiä, vaihtavat kasvualustan useammin kuin toiset, koska kasvihuoneessa käytössä ollut turve on mitä parhaita maanparannusainetta avomaalle.

Turvetta on markkinoilla saatavana lannoitettuna ja lannoittamattomana. Useimmissa puutarhoissa suoritetaan turpeen lannoitus vasta paikan päällä, varsinkin vihannesviljelmillä, missä siihen on syksytalvella sopivaa aikaa. Kukkaviljelijät sitä vastoin käyttävät jo suuressa määrin valmiiksi lannoitettua turvetta, ja vaikuttaa siltä, että sen käyttö tulee lisääntymään. Onhan koneellisesti suoritettu lannoitus huomattavasti halvempaa, kuin mitä vastaava työ tulee käsin tehtynä maksamaan.

Muutamit kurkunviljelijät käyttävät turpeen lannoitukseen karjanlantaa, mutta ilman sitäkin on saatu aivan samanlaisia satotuloksia. Karjanlannan ansiosta on hiilidioksidin kehittyminen runsaampaa. Sitä

voidaan kuitenkin tarvittaessa antaa myös erillisenä CO₂-lannoituksena.

Turpeen käyttö lasinalaisilla viljelmillä on jatkuvasti lisääntynyt. Niin sanotut eturivin viljelijät käyttävät jo 100 %:sesti turvetta, ja tuskin löytyy enään sellaista puutarhaa, jossa se ei olisi ainakin perusaineena kasvualustassa.

Tavallisen turveviljelyn ohella on uusi vasta kehitysvaiheessa oleva turveallasviljelytekniikka herättänyt lyhyessä ajassa viljelijöiden mielenkiinnon. Vaikka kokeet ovat vasta alussa, ovat monet puutarhurit perustaneet pinta-alaltaan huomattaviakin turveallasviljelyksiä, ja tuloksiin ollaan yleisesti tyytyväisiä.

Turpeen tai ehkä paremminkin turveviljelyyn kohdistuneen tutkimus- ja kokeilutoiminnan ansiosta ovat satotulokset kaikkien kasvien kohdalla kohonneet huomattavasti. Useimpien kuten esimerkiksi kurkun ja tomaatin osalta ne ovat jopa maailmanennätysluokkaa. Suomalainen turveviljelytekniikka on herättänyt laajalti mielenkiintoa myös ulkomailla. Aikaisemmin Suomesta tehtiin yksipuolisesti opintomatkoja muihin maihin puutarhaviljelyyn tutustumiseksi, mutta nykyisin ovat meidän turveviljelyksemme ulkomaalaisten opintoretkien kohteina.

Summary:

Peat as growing medium in glasshouse culture of flowers and vegetables

Recent development in the glasshouse cultivation techniques of flowers and vegetables is described. In most glasshouse cultures, peat is used today at least as the basic component of the growing medium. Shifting to peat cultivation techniques has resulted in a considerable increase in the harvests of all cultivated plants.